

- במקרה עיינתי הערב בישיבת הממשלה הזמנית מיום 16.6.48 ובה יש דברי שמשום

מה פסחתי עליהם - וחבל!

27.6.65, יום א'

קיבלתי היום מארכיון צה"ל (הביאה עוזרת המנהלת חיה הלומדת יומים בשבוע באוניברסיטה בירושלים) תורה הארכיונים במשך שנהיים) חומר ארכיוני רב על קרבות עשרת הימים, על חיל הים, על חיל האוויר, פקודות אישיות, פקודות על נצרת וישיבות מטכל, חומר זה המגיע עד ההפוגה השניה. בקשתי כל החומר על הקרבות באוקטובר עם מצרים ועם קאווקז'י והקרבות האחרונים עם מצרים בדיצמבר ושבוע ראשון של יאנואר עד 7.1.49 שאז נסתיימה המלחמה. הבטיחו להמציא לי זאת בשבוע הבא.

- נתכנסו חברי המיעוט אה"צ בבית "אל על" (מקודם בית העם ברחוב בן יהודה). לא הזמינו אותי, אבל החלטתי לגשת. בבואי דיבר שמעון והגן על הצעת סיכום שניסת. קרא לפני הניסוח - והוא להשתלב במפלגה כאופוזיציה. ביקשתי רשות הדיבור. כמה מהנאמים נשאלו על עתוני הארץ. אמרתי שאני קורא עתוני הארץ אך ורק כדי לדעת מה נעשה באלג'יר או בווייטנאם, אך לא מה שנעשה בארץ, כי זאת אין העתונים יודעים בעצמם. לפני שתיים עשרה שנה פרשתי זמנית מהממשלה כדי להכיר הנעשה או הבלתי נעשה בארץ, ולמדתי משהו. ואשר לענין: איני מבחין בין הרוב ובין המיעוט. איני סבור שאלה גרועים ואלה מובחרים. אני מכיר כמה אנשי הרוב שאינם נופלים במאומה מאנשי המיעוט. יש הבדל בראיה, וזה ישנו גם בקרב המיעוט. אמנם אני מכיר אנשים ברוב המוכרים אח עצמם, אך יתכנו כאלה גם במיעוט. אגיד תחילה הרע בחוסר רשימה נפרדת: כמה מטובי החברים יהיו מדוכאים. רבים לא יצביעו בעד רשימת המערך וזה יגדיל את

כוחו של גח"ל. לרבים שהצביעו בעד מפא"י יהיה עכשיו יותר קל להצביע בעד גחל.
 כי אין זה רק בגין. יש שם אנשים כריזמטיים ויוסף ספיר, ובגין יתנהג וידבר עכשיו
 אחרת. המפלגה כלומר הצמרת תראה נצחון עצום בחוסר רשימה נפרדת - ושרירותה תגדל
 וההסתאבות תעצם. ואם בגין לא יירש את אשכול מיד לאחר הבחירות, יירש את מקומו
 בעוד 2 או 4 שנים. המדרון של המפלגה יתגלגל מדחי לדחי. כבר עכשיו שליטים אחד
 ורמיה. אחד במובן כפול: הצמרת מפחידה חברים - ופוחדת בעצמה. אם חלילה יוחמר
 מצב הבטחון - אם כי עכשיו לא נראה כל יסוד לכך - לא תעז ממשה זו לקבל החלטה
 נועזת - בלתי פופולארית וחטא או במעשה או במחדל. אבל אין זה הרע העיקרי - כי
 אין לחשוש בקרוב להרעה מצב הבטחון. אבל השרירות, החנופה, דיכוי דימוקרטיה,
 הסתאבות היחסים החבריים, חוסר האמון - יגדלו, ואין מפלגת פועלים אחרת שתקח מקומה.
 מפ"ם היא כה קומוניסטית למחצה ואינה מסוגלת לראות מכלול הבעיות של המדינה.
 כל זה מוכרח להביא לידי שלטון של בגין. חברים של 40% האחוזים, ירגישו עצמם
 מדוכאים, מרומים, נטושים. הצמרת תרחיק כל איש "בלתי נאמן".
 על הצלחת הרשימה הנפרדת יש שתי דעות: פסימית ואפטימית. להוכיח מה שיקרה
 אי אפשר. יש רק לשער. ואבחן שתי האפשרויות: נאמר שהרשימה תקבל רק 10-15 צירים.
 מה תעשה? תצביע נגד כינון ממשלה של בגין, חימנע מהצבעה בעד ממשלה אשכול.
 ההתנגדות לאשכול אינה הסעיף הראשי וודאי לא היחיד במצענו, אבל הוא אחד הסעיפים.
 לא נצביע בעדו ונבקר מעשיו ומחדליו. זה יעכב את המדרון. אם האופטימיסטים ינצחו
 ונקבל 25-30 צירים - לא יוכל המערך להקים ממשלה, נקרא להם להתאחד מחדש ונקים
 ממשלה בלי 2-3 אישים בממשלה הנוכחית. נעשה מאמץ לצרף גם מפמ וגם הליברלים
 העצמאיים. זו תהיה ממשלה יציבה, וכל ההתנוונות שבמפלגה חיעקר. ייפסק משטר אחד
 ורמיה, ירדו היסמנים וחבר יהיה חפשי להביע דעתו ולהילחם עליה מבלי כל חשש.

שמעון לא הציג הצעתו להצבעה. והוחלט שתחקיים פגישה מורחבת ביום ג' בערב.

הזמנתי משה דיין לשיחה מחר בבוקר. אני רוצה לעמוד על הסיבות האמיתיות של סירובו.

יחקן שאשכנע אותו שיצטרף לרשימה, גם אם הוא רוצה להשתחרר לעבודה אחרת בארבע

השנים הבאות. אם נצליח ברשימה - יכנס לממשלה, אם לא - יוכל במקרה הרע ביותר

להתפטר מהכנסת.

- בערב בא אצלי צבי ברנר. הוא קרוב יותר משחשבתי למיעוט ואינו נרתע מרשימה

נפרדת. ביקשתי שיביא אלי את סנסה.

28.6.65, יום ג' כח' סיוון

בבוקר בא אצלי משה דיין. אמר לי דעתי בגלוי לב: אינו מאמין בכוח המקוממים.

לא נצליח להקים כוח נגד אשכול, כי זמננו סמוך יותר מדי לעליית אשכול לשלטון על

ידינו. משה דיבר עם אולשן - אינו רוצה לשמק את רשימה ועל חידוש הפרשה. דיבר עם

פאיר עמית - אף הוא אינו רוצה לשמוע. רק עם שראבי חמיר ושמעון אי אפשר ללכת.

הוא חולק עלי גם בהשפעת העחונות. למרחב השמיץ את מ.ד. זמן רב כשהיה בממשלה, כי

עשה יד אחת עם "האדם השלישי", אם כי ישבו אתי בממשלה אחת. אשכול וגולדה ניהנו

מהשמצה זו. הוא מודה שהוא מפונק. רואים בו רמטכל מוצלח, גבור סיני. וזהו הגורם

האישי בעמדתו. נרתע מעבודה מדינית. נחקש עם דיג באילח וכותב ספר. דיבר עם

אפרים קצלסקי, גם הוא נגד, אם כי יגאל חלוי במ.ד. אמרתי לו: הערכתי נכונה מבחינה

שיטחית. מעטים האנשים עכשיו שיתנו יד - אבל מעולה ערה וכנה תרכז הרבה אנשים,

אין העחונות משפיעה אלא על פני השטח. הימנעות מרשימה קלה ונוחה, אבל היא חוליך

המפלגה למדרון ותביא בוודאות לשלטון בגין או בקרוב או בעוד ארבע שנים. מבחינה